

Sigurimi për të moshuarit (3 shtyllat)

Në Zvicër, sigurimi për të moshuarit siguron që pensionistët të kenë të holla të mjaftueshme për të jetuar. Në sigurimin për të moshuarit ekzistojnë 3 shtylla: sigurimi për të moshuarit dhe të mbijetuarit (AVS), sigurimi profesional (LPP) dhe sigurimi privat (shtylla e 3-të).

AHV: Sigurimi për të moshuarit dhe të mbijetuarit (shtylla e 1-rë)

Sigurimi për të moshuarit dhe të mbijetuarit (AVS) është sigurimi kryesor kombëtar. AVS paguan një pension mujor për pensionistët.

Shuma e pensionit varet nga numri i viteve gjatë të cilave personi është paguar si i punësuar. Shuma gjithashtu varet nga paga që një person ka marrë.

Nëse një person vdes, AVS ofron ndihmë edhe për bashkëshortin dhe fëmijët e të ndjerit (pensionet e të vejave dhe jetimëve).

Të gjithë të rriturit duhet të paguajnë për AVS. Çdo muaj, një pjesë e pagës së të punësuarve mbahet për të paguar AVS. Ky është gjysma e kontributit. Punëdhënësi paguan gjysmën tjetër.

Personat që ushtrojnë një aktivitet të pavarur profesional dhe të papunët gjithashtu duhet të paguajnë kontributet e tyre. Për ta bërë këtë, ata duhet të bëjnë një kërkesë në agjencinë komunale AVS.

Sigurimi profesional (shtylla e 2-të - LPP)

Vetëm pensioni AVS nuk ju lejon të keni aq para sa para daljes në pension. Për këtë arsye ekziston edhe një plan sigurimi profesional (LPP) për të punësuarit i cili është i detyrueshëm nga të ardhurat e caktuara vjetore.

Sigurimi profesional (PPP) quhet edhe: shtylla e 2-të ose fondi i pensionit.

Çdo muaj, një pjesë e pagës së punonjësit mbahet për të paguar LPP. Ky është gjysma e kontributit. Punëdhënësi paguan gjysmën tjetër.

Kur personi del në pension, ai merr paratë e kursyera në fondin pensional (ose LPP), në 2 forma të mundshme:

- qoftë në formën e një pensioni (të cilin e merr çdo muaj)
- ose në formën e një shume të vetme (të cilën e merr të gjitha përnjëherë).

Personi mund të zgjedhë formën që dëshiron.

Në disa raste, ju mund të kërkonit para paraprakisht:

- kur themeloni kompaninë tuaj,
- kur shpërnguleni jashtë Zvicrës, nën kushte të caktuara,
- kur ndërtoni një shtëpi ose blini një apartament për të jetuar.

Personat që ushtrojnë një aktivitet të pavarur profesional nuk janë të detyruar të paguajnë kontribute. Ata mund ta bëjnë këtë me dëshirë. Ata janë vetë përgjegjës për hapat që do ndërmerren për ta bërë këtë. Për ta bërë këtë, ata duhet të kontaktojnë një fond pensioni.

Sigurimi privat për të moshuarit (shtylla e 3-të)

Është e mundur të siguronit edhe më mirë pleqërinë tuaj: me shtyllën e 3-të. Është një sigurim privat dhe individual për të moshuarit.

Nuk është e detyrueshme, por është e rekomandueshme. Ofron një rezervë shtesë në pension.

Ju mund të lidhni një shtyllë të 3-të në një bankë ose sigurim. Ju mund të zbritni tatimin nga shuma e paguar për shtyllën e 3-të (shtylla 3a).

Përfitimet shtesë të AVS (ose PC AVS)

Ndonjëherë, pavarësisht nga përfitimet e AVS dhe fondeve të pensioneve, të moshuarit nuk kanë para të mjaftueshme për të paguar për nevojat e tyre jetike (ushqim, strehim, etj.).

Atëherë ata mund të kenë të drejtë për përfitime shtesë (ose PC). Ata duhet t'i kërkojnë PC-të nga agjencia komunale AVS.

Ka rregulla të qarta për të ditur se kush ka të drejtë ose jo për përfitime shtesë (PC).

Më shumë informacione (link, adresa, broshura, fletushka)

www.bonjour-jura.ch/sq/siguria-sociale/la-prevoyance-vieillesse-les-3-piliers